

Актуальні проблеми лінгвістики

**Проблема мовної
особистості**

Екзаменаційний проект
студентки 61 групи
ННІ філології та журналістики
Шульги Тетяни

Поняття “мовна особистість**”
виникає лише в останні
десятиліття XX ст. в сфері
антропологічної лінгвістики**

Вперше термін “ мовна особистість ”
був використаний

B. B. Виноградовим у праці
«Про художню літературу» (1930 р.)

Обґрунтування терміну

“**МОВНА ОСОБИСТІСТЬ**”

вперше подає *Ю. Караплов* у своїй
роботі

*«Русская языковая личность и
задачи её изучения»*

у 1987 році

Лінгвістична персонологія –
дисципліна, що займається
вивченням мовної особистості

Мовна особистість

(за визначенням Ю. Каулува) – це

совокупність способностей і характеристик
человека, обуславлюючих створення
им речевых произведений (текстов), которые
различаются:

- а) степенью структурно-языковой сложности;**
- б) глубиной и точностью отражения**
действительности;
- в) определенной целевой направленностью.**

Під поняттям “ мовна особистість ” розуміють:

- ❖ чоловік як носитель мови, взятий з точки зору його здатності до мовної діяльності, т.е. комплекс психофізических властивостей індивіда, що дозволяє йому створювати та розуміти мовні вироби –
личність мовна

Богин Г.І.

- ❖ розуміється також сукупність особливостей мовного поведіння чоловіка, що використовує мову як засіб комунікації –
личність комунікативна

Сухих С.А., Зеленська В.В.

- ❖ може розумітися закріплений переважно в лексическій системі базовий національно-культурний прототип носителя певної мови, своєї роди "семантический фотомодель", складаний на основі світоглядческих установок, цінностного підпорядкування та поведінческих реацій, відображені в словарі –
личність словниковая, етносемантическая

Карасик В.І.

Структура “**мовної особистості**” за Богіним Г. І.

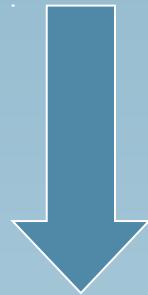
- рівень правильності;
- рівень інтеріоризації;
- рівень насиченості;
- рівень адекватного вибору;
- рівень адекватного синтезу.

Мова

Мовна особистість

Мовленнєва діяльність

- Мовна особистість письменника;
- Мовна особистість інтелігента;
- Мовна особистість жителів діаспори;
- Мовна особистість політика;
- Мовна особистість студента;
- Мовна особистість журналіста та ін.

Література

- 1. Богин Г.И. Модель языковой личности в её отношении к разновидностям текстов: автореф. дис. д-ра филол. наук / Г.И. Богин. - Л., 1984 .**
- 2. Воркачёв С.Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт: становление антропоцентрической парадигмы в языкознании / С.Г. Воркачёв // Филологические науки. - 2001 - № 1. - С. 64-72.**
- 3. Габидуллина А.Р. Дискурсивная личность учителя-словесника / А.Р. Габидуллина // Актуальные проблемы славянской филологии. Вып. XI. - Киев, БДПУ, 2006. - С. 236-242.**
- 4. Иванцова Е.В. Феномен диалектной языковой личности: автореф. дис. д-ра филол. наук / Е.В. Иванцова. - Томск: Изд-во Томского государственного университета, 2002. - 35 с.**
- 5. Карасик В.И. Аспекты языковой личности / В.И. Карасик // Проблемы речевой коммуникации / Под ред. М. А. Кормилицыной. - Саратов, 2003.**
- 6. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Ю.Н. Караулов. - М.: Наука, 1987. - 264 с.**
- 7. Клобукова Л.П. Лингвометодические основы обучения иностранных студентов-нефилологов гуманитарных факультетов речевому общению на профессиональные темы: автореф. дис. пед. наук / Л.П. Клобукова. - М., 1995.**

Література (продовження)

8. Конецкая, В.П. Социология коммуникации. Языковая личность [Электронный ресурс]: Режим доступа: Библиотека «Полка букиниста»: [сайт]. - [Б.м., 2006]. - URL: http://society.polbu.ru/konetskaya_commsociology/ch27_i.html (23.03.09).
9. Нерознак В.П. Лингвистическая персонология: к определению статуса дисциплины / В.П. Нерознак // Язык. Поэтика. Перевод. - М.: МГЛУ, 1996. - С. 112-116.
10. Плотникова С.Н. Неискренний человек как удвоенная дискурсивная личность / С.Н. Плотникова // Личность и модусы её реализации в языке: коллективная монография. - М.: ИЯ РАН; Иркутск: ИГЛУ, 2008. - С. 249-277.
11. Прохоров Ю.Е. Национальные социокультурные стереотипы речевого общения и их роль в обучении русскому языку иностранцев / Ю.Е. Прохоров. - М., 1997.
12. Седов К.Ф. Типы языковых личностей по способности к кооперации в речевом поведении // Проблемы речевой коммуникации. Межвузовский сборник научных трудов / К.Ф. Седов. - Саратов: Изд-во Саратовского университета, 2000. - С. 6-12.
13. Уфаева И.Ю. Лингвокультурный типаж HISPANIC: автореф. дис. канд. филол. наук / И.Ю. Уфаева. - Н. Новгород: НГЛУ им. Н.А. Добролюбова, 2008. - 24 с.

Література (продовження)

14. Халеева И.И. Основы теории обучения пониманию иноязычной речи (подготовка переводчиков) / И.И. Халеева. - М.: Высшая школа, 1989. - 240 с.
15. Халяпина Л.П. Трансформация концепта «языковая личность» в теории и методике обучения иностранным языкам. - [Электронный ресурс]: Режим доступа: ftp://lib.herzen.spb.ru/text/khaliapina_7_21_91_102.pdf (29.07.2009).
16. Чулкина Н.Л. Модель лексикона носителя русского языка как способ представления лексической системы: автореф. дис. канд филол. наук / Н.Л. Чулкина. - М., 1987. - 14 с.
17. Шаброва Н.С. Эволюция языковой личности студента в билингвоментальном пространстве учебного дискурса: автореф. дис... канд. филол. наук / Н.С. Шаброва. - Краснодар, 2009. - 24 с.
18. Шаховский В.И. Эмоциональные культурные концепты: параллели и контрасты / В.И. Шаховский // Языковая личность: культурные концепты. - Волгоград: Волг. гос. пед. ун-т, 1996.
19. Шойсоронова Е.С. Языковая личность: этнический аспект (на материале бурятской языковой личности): автореф. дис... канд. филол. наук / Е.С. Шойсоронова. - Улан-Удэ: Бурятский государственный университет, 2006. - 22 с.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!